



# KULTURA NA WIDOKU

---

Spółeczna Kampania Edukacyjna  
**LEGALNA KULTURA**

Fundacja Legalna Kultura

Warszawa, 2016

## Współorganizacja i współfinansowanie projektu

Projekt współorganizowany przez

**KULTURA  
DOSTĘPNA**



Dofinansowano ze środków **Ministerstwo  
Ministra Kultury i Dziedzictwa  
Narodowego** **Kultury  
i Dziedzictwa  
Narodowego.**

Projekt współfinansowany przez



POLSKI INSTYTUT SZTUKI FILMOWEJ

## Partnerzy strategiczni

**ams**



Kulturę Na Widoku dostarcza



## Partnerzy



**Instytut  
kultury  
miejskiej**



**proArte**  
GRAFIKA Druk MULTIMEDIA



Partner technologiczny  
**PLAY**

## Spis treści

O projekcie Kultura Na Widoku .....	4
Partnerzy trzeciej edycji Kultury Na Widoku.....	7
O Legalnej Kulturze .....	11
Legalna Kultura w liczbach .....	12
Raport MUSO. Europa liderem internetowego piractwa.....	13
Prawnik odpowiada .....	15

---

### Kontakt dla mediów

Natalia Duma, tel. 506 539 527, [natalia.duma@legalnakultura.pl](mailto:natalia.duma@legalnakultura.pl)

## KULTURA NA WIDOKU 2016

***Gdziekolwiek jesteś. Kiedykolwiek chcesz.***

***Kultura jest z Tobą***

***Trzecia edycja. We wrześniu. W całej Polsce***

Już 2 września po raz kolejny oddamy w Wasze ręce Kulturę Na Widoku. Często, jako Fundacja prowadząca działania edukacyjne w zakresie legalnych źródeł kultury, słyszymy: *Oglądałbym filmy z legalnych źródeł, gdyby były dostępne i gdybym wiedział, gdzie ich szukać...* Ten argument stracił ważność. Od trzech lat Kultura jest Na Widoku. W tym roku jest jej jeszcze więcej i jest jeszcze łatwiej dostępna.

Kultura Na Widoku to multimedialny projekt Fundacji Legalna Kultura. Skierowany jest do wszystkich, dla których kultura jest ważna, i do tych, którzy dopiero będą ją odkrywać.

Kultura Na Widoku to portal, który daje możliwość pobierania na smartfony i inne urządzenia mobilne utworów z różnych dziedzin sztuki i rozrywki.

Kultura Na Widoku to zasoby z legalnych źródeł – muzyka, filmy, książki, gry itp., po które możesz sięgnąć w każdej chwili. Nie wchodząc do kina czy księgarni. W parku na ławce. W domu na fotelu. W kawiarni przy filiżance espresso. W samochodzie. W ogrodzie. Na plaży.

Kultura Na Widoku to instalacje – uliczne wirtualne biblioteki ustawione w centralnych punktach miast oraz w miejscach wydarzeń kulturalnych.

**W tym roku pojawią się także *citylighty* na przystankach aglomeracji miejskich w całej Polsce. Do dyspozycji użytkowników będą tysiące plakatów w szkołach, bibliotekach i urzędach w niewielkich miejscowościach na terenie całej Polski, które często mają ograniczony dostęp do kultury. Z instalacji, citylightów, plakatów i strony internetowej można pobrać 1100 utworów - filmów, płyt z muzyką, książek i gier z legalnych źródeł. W tym roku nowością są wirtualne spacerunki po muzeach świata. Projekt wpisuje się również w promocję czytelnictwa, podkreślając wagę literatury w naszym życiu kulturalnym.**

**W spotach promujących tegoroczną edycję Kultury Na Widoku wzięły udział wybitne osobowości artystyczne, Ambasadorzy i Przyjaciele Legalnej Kultury – Zbigniew Wodecki, Danuta Stenka, Joanna Jabłczyńska, Arek Jakubik oraz Jarosław Boberek.**

**Dziękujemy serdecznie wszystkim twórcom zaangażowanym w tegoroczną kampanię Kultury Na Widoku.**

Sercem projektu jest strona internetowa. Niezależnie od preferencji i miejsca zamieszkania – ponad wszelkimi barierami – miliony odbiorców mogą korzystać z bogatej oferty kulturalnej, ponieważ wszystkie utwory są dostępne również na [www.kulturanawidoku.pl](http://www.kulturanawidoku.pl)

Twórcą grafiki na plakaty, *citylighty* i instalacje tegorocznej edycji Kultury Na Widoku jest Prof. Piotr Welk, prowadzący Pracownię Multimediów w Akademii Sztuki Pięknych w Warszawie.

### **Dlaczego warto uczestniczyć w projekcie?**

Kultura Na Widoku to powszechny dostęp do 1100 utworów z 30 legalnych źródeł, które biorą aktywny udział w projekcie. Można je pobierać łatwo, wygodnie i szybko – wystarczy smartfon czy notebook i kultura jest na wyciągnięcie ręki. To oferta dla każdego, różnorodna i bezpłatna lub po preferencyjnych cenach – cena najdroższych utworów nie przekracza 10 zł (oprócz gier). Wbrew panującym powszechnie opiniom kultura w sieci nie musi być droga.

### **GDZIE KULTURA JEST NA WIDOKU?**

- *Citylighty* na 600 przystankach aglomeracji miejskich w całej Polsce (Warszawa, Kraków, Łódź, Poznań, Szczecin, Wrocław, Trójmiasto, Górnośląski Okręg Przemysłowy)
- *Citylighty* na wyższych uczelniach (od października)
- 20.000 plakatów w urzędach, szkołach i bibliotekach w niewielkich miejscowościach
- Instalacje w przestrzeni publicznej w Warszawie, Krakowie, Gdańsku, Wrocławiu oraz na Festiwalu Filmowym w Gdyni

### **KIEDY KULTURA JEST NA WIDOKU?**

Startujemy już 2 września 2016!

Codziennie przez pięć tygodni – aż do 8 października 2016.

Kultura w zasięgu ręki, wszystko do Twojej dyspozycji.

### **IDEA PROJEKTU**

Kultura Na Widoku ma na celu promowanie świadomego uczestnictwa w kulturze i wyrabianie nawyku korzystania z jej legalnych źródeł. Jest skierowana do wszystkich – nigdy nie jest za wcześnie i nigdy nie jest za późno, żeby spotkać się z kulturą.

*Bardzo podoba mi się to, że kultura z legalnych źródeł wyszła odbiorcy na spotkanie. Stanęła na trotuarze i czeka na niego. To jest fantastyczna idea! – mówi Danuta Stenka.*

Fundacja Legalna Kultura za pomocą tego projektu pokazuje w praktyce, że kultura pochodząca z legalnych źródeł jest dostępna, jest na widoku i na wyciągnięcie ręki.

**Kultura Na Widoku jest dla wszystkich. Dla każdego. Dla Ciebie.**

Również dla tych, którzy na co dzień mają utrudniony dostęp do kultury.

## UTWORY W KULTURZE NA WIDOKU

W trzeciej edycji Kultury Na Widoku pojawią się – tak jak w poprzednich latach – filmy, muzyka, książki oraz gry. Z muzycznych nowości możemy zaproponować płytę „1976: A Space Odyssey” Zbigniewa Wodeckiego z Mitch & Mitch, „Annoyance and Disappointment” Dawida Podsiadły i ścieżkę dźwiękową z ostatniego sezonu „Gry o tron”. Wielbicieli dobrego kina będą mogli obejrzeć m.in. „Pokój” Lenny'ego Abrahamsona i „Małego Księcia” Marka Osborne'a. Na wirtualnej półce Kultury Na Widoku nie zabraknie bestsellerowej powieści „Dziewczyna z pociągu” autorstwa Pauli Hawkins. Amatorzy gier komputerowych będą mogli pobrać z legalnego źródła m.in. „This War of Mine”.

**Łącznie na regałach, plakatach, citylightach i stronie internetowej Kultury Na Widoku będzie można znaleźć w tym roku 265 filmów i spektakli teatralnych, 258 albumów muzycznych, 386 książek, 43 gry komputerowe oraz 96 wirtualnych spacerów po najciekawszych muzeach i galeriach świata.**

W roku Krzysztofa Kieślowskiego przygotowaliśmy specjalną kolekcję dla fanów tego wybitnego artysty i dla tych wszystkich, którzy chcieliby zapoznać się z jego twórczością. Znajdzie się w niej 16 filmów, m.in. *Przypadek*, *Amator* i trylogia *Trzy kolory*, oraz albumy z muzyką filmową.

Wiele propozycji utworów dostępnych w ramach tegorocznej edycji Kultury Na Widoku opartych zostało na idei przybliżenia odbiorcom adaptacji wybitnych dzieł sztuki. Liczne filmy i utwory muzyczne nawiązują do książkowych pierwowzorów, na przykład ekranizacje *Imienia róży*, *Łowców Główn*, *Mikotajka* oraz *Burzy*. Chcemy w ten sposób zaakcentować znaczenie kultury literackiej i promować poprzez nasz projekt czytelnictwo w Polsce.

## MUZEUM NA REGALE?

### Wszystko jest możliwe, kiedy masz Kulturę Na Widoku

Chcesz pójść na wystawę do National Gallery w Londynie, ale bilet lotniczy jest za drogi i nie masz czasu na tak długą podróż? Teraz możesz to zrobić. Dzięki multimedialnemu projektowi Kultura Na Widoku w dowolnym czasie i miejscu zwiedzisz muzea i galerie całego świata. MOMA, Galeria Uffizi i Ermitaż stoją przed Tobą otworem. Największe muzeum świata czeka na Ciebie. Znajdź regał lub plakat z logo naszego projektu i... wejdź do środka. Nie stoisz w kolejkach, nie płacisz za bilet, po prostu oglądasz i cieszysz się kulturą.

**Nigdy wcześniej tak wielu ludzi nie mogło tak szybko i tak łatwo zobaczyć tak wielu dzieł sztuki z tak bliska.**

W tym roku na instalacjach, citylightach, plakatach i stronie internetowej Kultury Na Widoku czeka na Was nowa propozycja. Oprócz muzyki, filmów, gier i książek znajdziecie również linki do najstojniejszych muzeów i galerii całego świata. Możecie zwiedzić miejsca, o których zawsze marzyliście, i poznać nowe, o których wcześniej nie słyszeliście. Nie musicie szukać ich w Internecie, dzięki Kulturze Na Widoku dotrzecie do nich szybciej. Dajemy dostęp do bogactwa legalnych zasobów umożliwiając milionom odbiorców kontakt z najwybitniejszymi dziełami artystów z całego świata. Idea cyfrowej kolekcji czyni sztukę powszechnie dostępną, demokratyczną i bliską – na wyciągnięcie ręki i Na Widoku. Cieszcie się nią razem z Legalną Kulturą.

## JAK TO DZIAŁA?

– Każdy, kto podejrze do instalacji, plakatu czy citylightu na przystanku, zobaczy okładki filmów, płyt, książek oraz gier. Wpisując link do przeglądarki w urządzeniu mobilnym lub skanując kod QR może bezpłatnie albo w promocyjnej cenie pobrać interesujący go utwór. Oczywiście, aby skorzystać z tych zasobów, nie trzeba nawet wychodzić z domu, wystarczy wejść na [www.kulturanawidoku.pl](http://www.kulturanawidoku.pl) – mówi Kinga Jakubowska, prezes Fundacji Legalna Kultura.

Po wpisaniu podanego linku w przeglądarkę mobilną lub zeskanowaniu kodu QR, użytkownik, w kilku prostych etapach, uzyska dostęp do wybranego utworu. Instrukcja użytkowania i informacje, jak pobierać utwory, znajdują się na stronie [www.kulturanawidoku.pl](http://www.kulturanawidoku.pl) w zakładce **JAK TO DZIAŁA** oraz bezpośrednio na regałach i plakatach. Bezpłatna sieć Wi-Fi umożliwi korzystanie z instalacji non-stop.

## WYPOWIEDZI ARTYSTÓW

*To nie jest tak, że w Internecie stajemy się kimś innym. Nawet kiedy nikt Cię nie widzi, zawsze warto być fair wobec innych.* **Anna Dereszowska**

*Ludziom trzeba pokazywać proces powstawania kultury, bo teraz jest ona bardzo łatwo dostępna, jest wszędzie i ludziom się wydaje, że bierze się znikąd, że jest za darmo, że powstaje w jakiejś fabryce. A to jest wytężona praca i kumulacja talentów ludzi, którzy poświęcają swoje życia twórczości, więc muszą z tego żyć. Trzeba ludziom uzmysławiać, że kultura to jest kolejna branża, w której ludzie pracują.*

### **ORGANEK**

*Za każdym dziełem stoją twórcy. Doceniajmy ich pracę i korzystajmy z legalnych źródeł.* **Piotr Metz**

*Każdy powinien traktować kulturę tak, jak sam chciałby być traktowany.* **Danuta Stenka**

*Kultura Na Widoku udostępnia muzykę, książki, filmy, gry czy też wirtualne spacerunki po muzeach z legalnych źródeł – naprawdę każdemu. Plakaty Kultury Na Widoku znajdziecie na przystankach autobusowych. Wystarczy, że sczytacie kod QR do swojego telefonu i już macie sztukę i rozrywkę z legalnych źródeł. Polecam z czystym sumieniem. Prościej być nie może.* **Joanna Jabłczyńska**

## PARTNERZY TRZECIEJ EDYCJI KULTURY NA WIDOKU

Realizacja projektu nie byłaby możliwa bez wsparcia naszych partnerów – Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Polskiego Instytutu Sztuki Filmowej, Narodowego Centrum Kultury, miasta stołecznego Warszawy, AMS, GLS i Play.

Współorganizatorem projektu jest Narodowe Centrum Kultury.

Dzięki Urzędowi m.st. Warszawa i Zarządowi Transportu Miejskiego Kultura Na Widoku jest obecna na 300 przystankach komunikacji miejskiej w Warszawie.

Jacek Wojciechowicz, Zastępca Prezydenta m.st. Warszawy o wsparciu projektu Kultura Na Widoku mówi następująco:

*Warszawa to nowoczesna metropolia, która śmiało patrzy w przyszłość, ale docenia też wagę tradycji i dziedzictwa kulturowego, które zawdzięczamy przeszłości.*

*Warszawa jest zorientowana na sztukę. Wspiera jej twórców, nie tylko warszawskich – jako stolica, Warszawa jest szczególnym miastem na mapie Polski i pełni też wyjątkową rolę dla polskiej kultury. Dlatego włączamy się aktywnie w społeczną kampanię edukacyjną Legalna Kultura, która chroni prawa twórców, wspiera ich i promuje dostęp do legalnych źródeł kultury. Jednym z takich działań jest współpraca w ramach projektu Kultura Na Widoku.*

*Warszawa to nowoczesna metropolia. Zdajemy sobie sprawę z tego, że dzisiaj wielkie miasta stawiają na kulturę jako zasadniczy czynnik rozwojowy. Stają się ośrodkami tzw. przemysłów kreatywnych i przemysłów kultury, którym ustępują tradycyjne formy gospodarki. Jednocześnie współczesne metropolie zapewniają mieszkańcom nie tylko wysoki materialny poziom życia i wszelkie związane z tym wygody, ale przede wszystkim wysoką jakość życia rozumianą jako szeroki dostęp do różnych form kultury. Współorganizatorami tych nowych form życia są często instytucje trzeciego sektora – fundacje, stowarzyszenia kulturalne etc. Tak dzieje się między innymi w miastach brytyjskich, skandynawskich czy w Zagłębiu Ruhry. Znając najnowsze trendy rozwojowe, aktywnie i z pełnym przekonaniem włączamy się w inicjatywy społeczne, które przybliżają taki właśnie model życia miejskiego, a zatem także w działania promujące szeroki dostęp do oferty kulturalnej dla wszystkich mieszkańców. Angażując się w projekt Kultura Na Widoku poprzez udostępnienie nośników promocyjnych wychodzimy naprzeciw współczesnemu odbiorcy kultury.*

*Warszawa to nowoczesna stolica europejska. Dlatego podejmujemy wyzwania, które stawia przed nami cyfrowa rzeczywistość. Promowanie świadomego w niej uczestnictwa, uczciwego i odpowiedzialnego korzystania z bogactwa sieci jest jednym z zadań nowoczesnych włodarzy miejskich, którzy naprawdę rozumieją istotne problemy swojej epoki. W ten sposób zabieramy także głos w ważnej dyskusji toczącej się obecnie między innymi w obrębie Unii Europejskiej na temat roli kultury w Internecie. Dlatego aktywnie angażujemy się w edukacyjną kampanię społeczną, która – poprzez udostępnianie kultury z legalnych źródeł – promuje bezpieczne i odpowiedzialne zachowania w sieci.*

*Warszawa jest miastem otwartym i przyjaznym dla wszystkich swoich mieszkańców. Działamy ponad podziałami, także pokoleniowymi czy ekonomicznymi, nie wykluczając nikogo ze stołecznej wspólnoty. Dlatego wspieramy kampanię edukacyjną wyrabiającą nawyk korzystania z bezpiecznych źródeł w sieci oraz projekt Kultura Na Widoku, który daje dostęp do legalnych zasobów kultury wszystkim – dzięki przystępnej, prostej formule i niewygórowanym cenom (a nawet oferując utwory nieodpłatnie).*

Tomasz Thun–Janowski, dyrektor Biura Kultury m.st. Warszawy w taki sposób mówi o zaangażowaniu Warszawy w projekt Kultura Na Widoku:

*Po raz kolejny Miasto st. Warszawa wspiera Kulturę Na Widoku. W Warszawie wierzymy, że inwestycja w kulturę jest jedną z najlepiej opłacalnych - buduje wizerunek i markę miasta, rozwija przedsiębiorczość, rozwija przemysł turystyczny, stymuluje innowacyjność i kreatywność mieszkańców. Nasze działania*



*w dużej mierze podporządkowujemy jednemu z najważniejszych celów jaki sobie stawiamy – budowaniu uczestnictwa w kulturze.*

*Dostęp do kultury jest szalenie ważny, są całe rzesze osób wykluczonych z udziału w kulturze ze względów ekonomicznych, zdrowotnych, istnieją wciąż dla wielu bariery nie do pokonania. Kultura Na Widoku to zaproszenie dla widzów, której bardzo potrzebujemy. To jest nie tylko promocja kultury, ale także początek dobrego dialogu z odbiorcą kultury. Jesteśmy świadomi, że korzystanie z bogactwa oferty kulturalnej powinno odbywać się nierozłącznie z poszanowaniem praw artystów.*

*Warszawa jest miastem kultury i wspiera kulturę m.in. fundując nagrody, stypendia artystyczne, dotując działalność organizacji pozarządowych oraz instytucji kultury, miejskich, jak i samorządowych i narodowych, a także szkół wyższych. Warszawa jest miastem kultury i obywateli. Tak też ją opisuje strategiczny dokument Miasta dedykowany polityce kulturalnej.*

Firma AMS udostępnia Kulturze Na Widoku 300 przystanków na terenie 6 dużych polskich miast. Więcej o zaangażowaniu Partnera w projekt: [http://legalnakultura.pl/files/do\\_pobrania/List%20AMS.pdf](http://legalnakultura.pl/files/do_pobrania/List%20AMS.pdf)

Kulturę na Widoku do miejscowości w całej Polsce dostarcza GLS (30.000 plakatów). Więcej o zaangażowaniu Partnera w projekt: [http://legalnakultura.pl/files/do\\_pobrania/List%20GLS.pdf](http://legalnakultura.pl/files/do_pobrania/List%20GLS.pdf)

Wi-Fi i wsparcie promocyjne zapewnia Play.

W ramach współpracy przy projekcie Kultura na Widoku Legalna Kultura roześle do placówek edukacyjnych w całej Polsce 20.000 plakatów KNW i 10.000 plakatów, dających dostęp do książkowych zasobów Narodowego Centrum Kultury.

Legalna Kultura wraz z wolontariuszami i przyjaciółmi Fundacji w ciągu tygodnia przygotowała 8.000 przesyłek. Sprawnie przebiegająca akcja pakowania plakatów była możliwa dzięki życzliwej gościnie Szkoły Podstawowej nr 98 z Oddziałami Integracyjnymi im. Lucy Maud Montgomery, kierowanej przez dyr. Mariolę Jakowicką. Przesyłki do naszych partnerów na terenie całej Polski dostarcza GLS. Wszystkim osobom zaangażowanym w ten etap projektu składamy serdeczne podziękowania.

## **PATRONI MEDIALNI**

Dziękujemy również patronom medialnym wspierającym działania Legalnej Kultury: Cinema.pl, dlastudenta.pl, Filmweb, gazetaprawna.pl, Grupa Wirtualna Polska, IRKA, JazzSoul.pl, Kulturaonline.pl, Polsat, Polskie Radio, Radio Kampus, Radio Kielce, Radio Lublin, Radio Łódź, Radio Merkur, Radio Olsztyn, Radio Opole, RMF Classic, Telewizja Polska, TVN, TVP Kultura, ZET Chill.

## **POPZEDNIE EDYCJE**

Kultura Na Widoku wystartowała w 2014 roku i od razu okazała się strzałem w dziesiątkę. Na ulicach i placach polskich miast stanęły multimedialne regały, umożliwiające pobieranie utworów z legalnych źródeł – filmów, muzyki, książek i gier. W pierwszej edycji projektu na stronie internetowej [www.kulturanawidoku.pl](http://www.kulturanawidoku.pl), która jest jego sercem, udostępniliśmy ponad 600 utworów do pobrania. Byliśmy też obecni na największych polskich festiwalach – również tam odbiorcy kultury mogli cieszyć się nią oglądając, czytając, słuchając i grając razem z nami. W projekt zaangażowało się wielu artystów, z którymi przez całe lato można było spotkać się przy instalacjach Kultury Na Widoku.

W ubiegłym roku podczas drugiej edycji utworów do pobrania było jeszcze więcej – tym razem ponad 900. Kolekcja wzbogacona została także o specjalny regał poświęcony historii. Zasięg projektu znacząco zwiększyły tysiące plakatów, które pozwalały pobierać książki, filmy i muzykę także mieszkańcom miejsc oddalonych od dużych ośrodków kulturalnych. Podjęliśmy współpracę z siecią szkół i bibliotek, kierując projekt również do młodszych użytkowników. Przez 5 miesięcy byliśmy obecni w dużych miastach i niewielkich miejscowościach. Uczestnicy festiwali i innych wydarzeń kulturalnych mogli w ich trakcie wziąć udział również w Kulturze Na Widoku. Z projektu skorzystały miliony odbiorców kultury, pobierając utwory z legalnych źródeł za darmo lub po preferencyjnych cenach. Także tym razem byli z nami wybitni twórcy, którzy polecali swoje ulubione utwory spośród propozycji Kultury Na Widoku.

Projekt ma charakter cykliczny. Takie założenie wynika z naszej strategii – będziemy nadal konsekwentnie udostępniać wybitne dzieła wszystkim, którzy kochają sztukę, promując w ten sposób kulturę z legalnych źródeł. Dlatego po raz kolejny w tym roku będziecie mogli cieszyć się z nami Kulturą Na Widoku :-)

**A tak wyglądała poprzednia edycja Kultury Na Widoku: <https://www.youtube.com/watch?v=zYRqNovPrx4>**

**GDZIEKOLWIEK JESTEŚ. KIEDYKOLWIEK CHCESZ. KULTURA JEST Z TOBĄ.**

**DOŁĄCZ DO NAS!**

Kultura Na Widoku zawita również do małych miejscowości. W lokalnych bibliotekach, domach i instytucjach kultury znajdziecie nasz projekt w postaci plakatów w formacie B1. Odbiorcy z mniejszych miejscowości mogą mieć taki sam dostęp do oferty jak mieszkańcy Warszawy, Krakowa czy Poznania.

Do projektu cały czas włączają się biblioteki, szkoły i inne instytucje z całej Polski. Chętni mogą zgłosić swój udział wysyłając maila na adres: [plakaty@legalnakultura.pl](mailto:plakaty@legalnakultura.pl) lub [biblioteki@legalnakultura.pl](mailto:biblioteki@legalnakultura.pl)

Kultura Na Widoku jest dostępna nie tylko poprzez instalacje, ale w o wiele pełniejszym wymiarze poprzez plakaty, na których można znaleźć część utworów objętych projektem. Plakat może wisieć wszędzie i dzięki jego obecności możemy wspólnie animować kulturę i otaczającą nas przestrzeń. Zapraszamy wszystkich do współpracy! Napisz do nas na adres: [biblioteki@legalnakultura.pl](mailto:biblioteki@legalnakultura.pl)

Zapraszamy gorąco do współpracy m.in. biblioteki, domy kultury oraz szkoły, bo to właśnie te instytucje najbardziej kojarzą się mieszkańcom miast, miasteczek i małych miejscowości z szeroko pojętym dostępem do kultury.

Jeśli chcesz, by w Twoim najbliższym otoczeniu zawisł plakat Kultury Na Widoku i masz pomysł, jak animować kulturę z pomocą tego projektu – napisz do nas! Samo powieszenie plakatu nie oznacza jeszcze sukcesu. Ważne jest, by miejsca ekspozycji były lokalizacjami ogólnodostępnymi i by stworzyć atmosferę zabawy oraz wspólnej rozrywki, która zachęci użytkowników do korzystania.

**Zawieś plakat, który ma moc!**

Na plakatach w formacie B1 znajduje się około 30 utworów dostępnych na takich samych zasadach, jak na instalacjach Kultury Na Widoku (poprzez kody QR i linki). Zachęcają one do wejścia na stronę projektu. Można z nich korzystać przy użyciu Internetu z własnego telefonu lub za pośrednictwem lokalnej sieci.

Jeżeli chcesz współpracować przy prestiżowym, ogólnopolskim projekcie społecznym i kulturalnym, jakim jest Kultura Na Widoku, odezwij się do nas. Informacja o tej współpracy znajdzie się na stronie [www.kulturanawidoku.pl](http://www.kulturanawidoku.pl), gdzie wymienieni są wszyscy nasi partnerzy. Zamieszczamy nazwę Instytucji wraz ze zdjęciami oraz odniesieniem do strony internetowej. Najważniejszą korzyścią jest jednak fakt poszerzenia oferty kulturalnej, poprzez możliwość zaprezentowania odbiorcom wyselekcjonowanych treści w cyfrowym wydaniu, dostosowanym do realiów współczesności.

### **Patrz w przyszłość – promuj kulturę z legalnych źródeł!**

Zgłoszenia na plakaty Kultury Na Widoku i na plakaty Narodowego Centrum Kultury przyjmujemy do dnia **16 września**.

Serdecznie zapraszamy do kontaktu: [plakaty@legalnakultura.pl](mailto:plakaty@legalnakultura.pl), [biblioteki@legalnakultura.pl](mailto:biblioteki@legalnakultura.pl)

### **O LEGALNEJ KULTURZE**

Fundacja Legalna Kultura istnieje, by przypominać proste zasady, które dotyczą również kultury w Internecie – promujemy uczciwe i lojalne zachowania oraz wdzięczne postawy wobec artystów. Nasza misja oparta jest na pozytywnym przekazie; pokazujemy, jak korzystając ze wszystkiego, co oferuje nam najnowsza technologia, pozostać człowiekiem świadomym tego, że żyje wśród innych ludzi. Budujemy dziś cyfrową kulturę, tak jak przez wieki budowaliśmy materialną. I ponownie musimy wypracować zasady, na których się ona opiera – reguły, które pozwolą zaspokajać nasze potrzeby, a zarazem nie łamać praw innych członków wirtualnej wspólnoty.

Po to powstała Fundacja Legalna Kultura. Zależy nam na uświadomieniu odbiorcom związku między dwiema postaciami kultury – cyfrową i materialną. Dążymy do rozwiązania jednego z najistotniejszych problemów współczesności: Jak korzystać z kultury, zachowując wolność własną i nie łamiąc cudzej?

Współczesne pokolenia wychowują się w Internecie, wzrastają w kulturze cyfrowej. Żyjemy w cywilizacji różnorodności. Oznacza to ogromną wolność, ale także odpowiedzialność i czujność wobec rozmaitych pokus i zagrożeń. Naszą intencją jest, by w tej różnorodności nie zatracić wartości podstawowych, idei fundamentalnych dla kultury, takich jak: bycie *fair* wobec innych, możliwość wyboru i prawo do poszanowania tego, co jest naszym wkładem w kulturowy rozwój.

Legalna Kultura promuje korzystanie z legalnych źródeł kultury w Internecie. Tworzymy bazy takich zasobów, edukujemy w zakresie prawa autorskiego i mediów, wspieramy młodych twórców i współpracujemy z wieloma uznanymi artystami. Budujemy sieć złożoną z instytucji kultury, placówek edukacyjnych i organizacji społecznych, której celem jest dbanie o nasze wspólne dobro – kulturę.

Realizujemy nasze projekty w przestrzeni publicznej i w Internecie (więcej informacji na naszym portalu: [www.legalnakultura.pl](http://www.legalnakultura.pl)). Jednym z nich jest Kultura Na Widoku, która już trzeci rok z rzędu dostępna jest dla wszystkich, którym zależy na kulturze.

## LEGALNA KULTURA W LICZBACH

– od kwietnia 2012 (początek kampanii) do sierpnia 2016

Partnerzy strategiczni społecznej kampanii edukacyjnej Legalna Kultura:

Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego

Polski Instytut Sztuki Filmowej

Partnerzy poszczególnych projektów realizowanych przez Fundację Legalna Kultura:

Narodowe Centrum Kultury

Narodowy Instytut Audiowizualny

Ideę kampanii popularyzują Ambasadorzy Legalnej Kultury: Danuta Stenka, Dorota Miśkiewicz, Anna Dereszowska, Aga Zaryan, Piotr Metz, dr hab. Jacek Wasilewski, Zbigniew Wodecki.

Kampanię Legalna Kultura popiera blisko **500** przedstawicieli środowisk twórczych.

Legalną Kulturę wspiera 67 instytucji i patronów medialnych.

1. Od początku funkcjonowania portalu Legalnej Kultury [www.legalnakultura.pl](http://www.legalnakultura.pl) było **6.371.000** wejść na stronę.

2. Codziennie notujemy średnio **4.000** odsłon, w tym **1.000** unikalnych użytkowników.

3. Na naszej stronie działa jedyna w Polsce Baza Legalnych Źródeł kultury. Aktualnie znajduje się w niej ponad **770** źródeł, w następujących kategoriach: film, muzyka, książki, prasa, fotografia, gry, muzea, galerie i archiwa oraz *crowdfunding*.

4. *Newsletter* Legalnej Kultury jest wysyłany raz w tygodniu do blisko **40.000** odbiorców.

5. Nasz profil na Facebooku polubiło już **70.000** internautów.

6. Na Instagramie Legalną Kulturę śledzi ponad **6.000** użytkowników.

7. Spoty „W czerni kina” usłyszało **34.200.000** widzów. Zostały one dołączone do **141** filmów. W realizacji spotów wzięło udział blisko **100** artystów.

8. Co roku Legalna Kultura obecna jest na ponad **100** wydarzeniach kulturalnych w całej Polsce.

9. Na początku kampanii Legalna Kultura realizowała około **40** warsztatów rocznie, obecnie prowadzimy ich ponad **150** w ciągu roku.

10. Legalna Kultura zrealizowała **5** dużych ogólnopolskich projektów badawczych.

11. Udzieliliśmy blisko **2000** bezpłatnych porad prawnych.

12. W ramach akcji „Pocztówka z Festiwalu” wysłano i rozdano ponad **20.000** pocztówek

13. Dotychczasowe dwie edycje Kultury Na Widoku [www.kulturanawidoku.pl](http://www.kulturanawidoku.pl) to:

- **9** miesięcy

- **46** miast i kilkaset niewielkich miejscowości

- **22** festiwale

- **78** lokalizacji
- **12** instalacji
- **20.000** plakatów
- **1.600** dostępnych materiałów z legalnych źródeł: filmów, utworów muzycznych, gier i archiwaliów
- ponad **3.400.000** odsłon strony projektu

14. Otwarte Drzwi Do Kultury [www.otwartedrzwidokultury.pl](http://www.otwartedrzwidokultury.pl) to:

- **30** lokalizacji w całej Polsce
- **35.000** bezpośrednich odbiorców
- **90.000** odbiorców pośrednich
- **160** wydarzeń kulturalnych i edukacyjnych w projekcie
- **85** warsztatów
- **81** pokazów filmowych
- **6** spektakli teatralnych i operowych (VOD)
- **150** godzin warsztatów
- **25.000** uczestników warsztatów
- **300** publikacji drukowanych i elektronicznych w **130.000** kopii
- **15** artystów wspierających bezpośrednio projekt
- **100** wolontariuszy
- **50** partnerów ODDK (władze lokalne, szkoły, biblioteki, ośrodki kultury, stowarzyszenia etc.).
- To wszystko w ciągu zaledwie **6** tygodni

15. Legalna Kultura współpracuje z World Intellectual Property Organization (WIPO) i European Union Intellectual Property Office (EUIPO). Do tej pory projekty Legalnej Kultury prezentowane były w Genewie, Brukseli, Stambule, Rzymie, Wiedniu i Alicante.

## **EFEKTYWNOŚĆ KAMPANII LEGALNA KULTURA**

– na podstawie badań socjologicznych <http://otwartedrzwidokultury.pl/index.php/badania-2/>

**Znajomość kampanii wzrosła z 23% w 2014 do 56% w 2015.**

**Poparcie dla idei kampanii wzrosło z 54% w 2014 do 72% w 2015.**

**Wpływ kampanii na wiedzę o legalnych źródłach wzrósł z 33% w 2014 do 66% w 2015.**

**Wpływ kampanii na zaprzestanie używania nielegalnych źródeł wzrósł z 16% w 2014 do 25% w 2015.**

## **RAPORT MUSO. EUROPA LIDEREM INTERNETOWEGO PIRACTWA**

**Internauci z krajów europejskich przodują w gronie odwiedzających strony zawierające pirackie treści. W badaniach za rok 2015 Polska uplasowała się na 19. pozycji "pirackiej" listy. 12,55% ruchu w polskim Internecie dotyczyło serwisów z filmami i serialami udostępnianymi z naruszeniem praw autorskich.**

Badania przeprowadzone przez brytyjską agencję MUSO objęły 14 tysięcy pirackich stron z 226 krajów świata. Ze względu na brak narzędzi do monitoringu Internetu na tych rynkach nie uwzględniono w nich Chin, Japonii i Korei Północnej.

Z zebranych danych wynika, że monitorowane pirackie witryny w 2015 roku odwiedzono 141 miliardów

razy. Aż 74% ruchu (57.84 miliarda wizyt) wygenerowały serwisy streamingowe. Resztę podzieliły między siebie strony udostępniające torrenty (17%) i oferujące możliwość ściągnięcia plików (8%).

W ujęciu ilościowym gros ruchu na stronach z pirackim contentem generują Stany Zjednoczone (9,86 miliarda wejść na strony streamingowe i 3 mld na strony z torrentami), niemniej w zestawieniu z ilością mieszkańców i całym ruchem wytworzonym przez nich w Internecie USA plasuje się dopiero na 38. pozycji, a odwołania do stron pirackich stanowią 4,89%. Jednocześnie Stany Zjednoczone otwierają listę krajów, w których ruch kierowany do pirackich stron internetowych nie przekracza 5%.

Najczęściej na strony z pirackimi filmami zaglądają Łotysze. Blisko połowa (46,33%) internetowej aktywności mieszkańców tego kraju to odwołania do witryn z nielegalnym contentem. Na drugiej pozycji uplasowali się Bułgarzy (27,43%), na trzecim Litwini (24,54%). Bariere 20% ruchu związanego z pirackimi stronami przekroczyły jeszcze Chorwacja (22,7%), Hiszpania (22,19%), Grecja (21,87%) i Serbia (21,31%). W pierwszej dziesiątce znalazły się ponadto Irlandia (19,84%), Rumunia (19,07%) i Szwecja (18,38%).

Polska uplasowała się na 19. pozycji "pirackiej" listy. W 2015 roku 12,55% ruchu w polskim Internecie dotyczyło serwisów zawierających filmy i seriale udostępniane z naruszeniem praw autorskich.

Krajami spoza Europy, który znalazły się w pierwszej dwudziestce są Australia (poz. 12 - 16,61%), Izrael (poz. 13 - 15,86%) i Zjednoczone Emiraty Arabskie (poz. 16 - 14,60%).

Wśród reprezentantów Europy na plus wyróżniają się Niemcy, gdzie skala piractwa wynosi zaledwie 1,71% (49. pozycja w zestawieniu).

1	Łotwa	46,33%
2	Bułgaria	27,43%
3	Litwa	24,54%
4	Chorwacja	22,70%
5	Hiszpania	22,19%
6	Grecja	21,87%
7	Serbia	21,31%
8	Irlandia	19,84%
9	Rumunia	19,07%
10	Szwecja	18,38%
...		
19	Polska	12,55%

Z analizy zebranych danych wynika ponadto, że po dekadzie era piractwa spod znaku torrentów dobiega końca. Na przestrzeni 2015 roku ruch w serwisach torrentowych zmniejszył o 24%, przy jednoczesnym postępującym wzroście zainteresowania.

Rafał Pawłowski, Legalna Kultura

## PRAWNIK ODPOWIADA

**Czy można swobodnie umieszczać w Internecie zdjęcia z wizerunkami znanych budowli? Planuję wakacje z aparatem, podczas których zamierzam uwiecznić słynne budowle i obiekty znajdujące się w przestrzeni publicznej. Czy wizerunki takich obiektów są w jakiś sposób chronione? Czy potrzebuję zgody na ich upublicznianie?**

W wielu ustawach o prawie autorskim (w tym w ustawie polskiej) zapisany jest wyjątek znany jako Prawo Panoramy pozwalający na wykorzystanie zdjęć dzieł sztuki oraz np. obiektów architektonicznych, które właściciele wystawili na stałe na widok publiczny, bez konieczności uzyskiwania zgody uprawnionych do praw autorskich do tych dzieł. W Polsce regulacja ta znajduje się w art. 33 pkt 1 ustawy, zgodnie z którym „wolno rozpowszechniać utwory wystawione na stałe na ogólnie dostępnych drogach, ulicach, placach lub w ogrodach, jednakże nie do tego samego użytku”. Jakie jest znaczenie tej regulacji w praktyce? Otóż, gdyby powyższego przepisu nie było w polskiej ustawie zasadniczo niedozwolonym byłoby umieszczenie na swoim profilu w portalu społecznościowym nawet prywatnego zdjęcia, w którego tle znalazłby się np. Stadion Narodowy w Warszawie czy budynek Filharmonii Szczecińskiej.

Uzasadnieniem dla powołanego przepisu jest przede wszystkim umożliwienie swobodnego fotografowania przestrzeni publicznej bez konieczności zastanawiania się, czy konkretny budynek objęty kadrem jest chroniony prawem autorskim. Co ciekawe, nie wszystkie państwa unijne posiadają podobne regulacje (przykładowo, analogicznych przepisów nie ma we Francji, ani w Belgii, przez co wolność panoramy w tych krajach nie istnieje, a fotografowanie publicznie dostępnych lecz chronionych prawem autorskim rzeźb czy też budynków jest zasadniczo niedozwolone bez zgody uprawnionego).

Zakres prawa panoramy jest jednak w polskiej ustawie ograniczony. Na co zatem pozwala fotografowi art. 33 pkt 1 ustawy o prawie autorskim? Przede wszystkim, chronione obiekty (architektoniczne, rzeźby i inne), których wykorzystanie jest możliwe dzięki wolności panoramy, muszą być ogólnie dostępne. Przepis mówi o utworach „wystawionych na drogach, ulicach, placach lub w ogrodach”, przez co rozumie się również np. budynki, które nie stoją „na placu”, lecz w jego otoczeniu, ale ich widok jest dostępny. Bez znaczenia jest to, czy konkretny budynek (lub inny utwór) jest budynkiem użyteczności publicznej, czy też prywatną własnością. Poza zakresem prawa panoramy znajdują się jednak np. budynki „schowane” za wysokim murem (np. areszty), albo utwory, które nie są ogólnie dostępne – np. rzeźby znajdujące się w ogrodzie lub na dziedzińcu budynku, do których wstęp wymaga specjalnego upoważnienia lub opłaty.

Jeżeli konkretny utwór jest publicznie dostępny, jego obraz może być wykorzystywany w bardzo szerokim zakresie. Przykładowo, może być rozpowszechniany na zdjęciach, plakatach, a także w filmach. Co istotne, wykorzystanie dzieła w zakresie wolności panoramy może mieć charakter komercyjny, a więc np. dostępny na publicznym placu budynek lub rzeźba może być elementem spotu reklamowego albo też znaleźć się na wzorze koszulki. Prawo panoramy (art. 33 pkt 1 ustawy) zakazuje jedynie wykorzystania utworu „do tego samego użytku”, a zatem np. odtworzenia publicznie dostępnej rzeźby we własnym ogrodzie. Innym ograniczeniem wolności panoramy jest także wykorzystanie budynku lub rzeźby

w formie, która mogłaby naruszać interesy osobiste autora (np. w obscenicznym kolażu). Zakres dopuszczalnego wykorzystania należy jednak uznać za bardzo szeroki.

Dr Zbigniew Pinkalski

Radca prawny – Traple Konarski Podrecki i Wspólnicy sp. j.

<http://legalnakultura.pl/pl/prawo-w-kulturze/zapytaj-prawnika/blog/1693,czy-moge-swobodnie-umieszczac-w-internecie-zdjecia-z-wizerunkami-znanych-budowli>

**Czy mogę wykorzystać muzykę pochodzącą z popularnych serwisów streamingowych na imprezach zamkniętych (bale, wesela)?**

*Jestem wodzirejem i zajmuję się również puszczeniem muzyki na imprezach zamkniętych (bale i wesela). Mam już sporą płytotekę z legalnymi utworami, ale ostatnio zainteresowałem się serwisami streamingującymi muzykę z Internetu. Po zapłaceniu abonamentu w serwisach takich jak Deezer, Wimp lub Spotify otrzymujemy możliwość słuchania muzyki offline. Moje pytanie dotyczy wykorzystania utworów pochodzących z tych serwisów do grania na imprezach. Czy granie wykorzystujące taką formę jest legalne? Oczywiście za publiczne wykorzystanie utworu była by uiszczona dodatkowa opłata do ZAiKS.*

Wykorzystywanie utworów muzycznych pochodzących ze wspomnianych w pytaniu serwisach odbywa się na ściśle określonych zasadach.

Zawierając umowę z takim serwisem użytkownik nie nabywa oczywiście egzemplarzy utworów muzycznych rozumianych jako utwory zapisane na jakimkolwiek trwałym nośniku, jak to ma miejsce w przypadku zakupu tradycyjnej płyty CD. Co więcej, co do zasady użytkownik nie nabywa również elektronicznej kopii utworu, jak to ma miejsce w przypadku np. iTunes.

Użytkownik uzyskuje natomiast ograniczone prawo odtwarzania utworów muzycznych z wykorzystaniem aplikacji np. Spotify na określonych typach urządzeń online bezpośrednio z internetowej biblioteki (*streaming*) lub – w wersji częstokroć płatnej jako Premium – także w trybie off-line. W tym ostatnim przypadku dochodzi do zapisania elektronicznej kopii utworu na określonym urządzeniu użytkownika, jednak nie ma on do niej dostępu w inny sposób niż poprzez aplikację udostępnianą przez dany serwis.

Użytkownik nie może zatem w szczególności kopiować czy w inny sposób „zgrać” tak udostępnionych utworów. Są one zabezpieczone przed możliwością ich wyeksportowania i wykorzystania poza serwisem, zaś umowa wprost zakazuje obchodzenia technologii wykorzystanych przez serwis celem ochrony udostępnianych treści, a także ingerowania w serwis, manipulowania oraz naruszania jakichkolwiek zabezpieczeń.

Co więcej odnośnie zasad korzystania z takich utworów udostępnianych przez wspomniane w pytaniu serwisy należy zwrócić uwagę na zasady licencji. Otóż jest możliwe jedynie prywatne i niekomercyjne korzystanie z serwisu oraz otrzymywanie udostępnianych w nim treści. Ograniczenie do korzystania prywatnego i niekomercyjnego należy rozumieć jako zakaz wykorzystania serwisu w związku z działalnością gospodarczą lub w celu osiągnięcia korzyści majątkowych. W praktyce wyłącza to w szczególności wynajem dostępnych w serwisie utworów, wykorzystanie serwisu jako źródła muzyki przez stacje telewizyjne i rozgłośnie radiowe, wykorzystanie serwisu do odtwarzania muzyki w sklepach, lokalach gastronomicznych, a także w kinach, teatrach i w jakichkolwiek innych okolicznościach mających cechy używania publicznego lub komercyjnego.



Tym samym wykorzystywanie tego typu utworów udostępnianych wyżej wspomnianą techniką podczas wesel lub innych imprez o charakterze publicznym, gdzie dodatkowo udostępniający te utwory uzyskuje za to wynagrodzenie, nie będzie zgodne z przepisami prawa i będzie wymagało uzyskania wcześniejszej stosownej licencji.

Jarosław Jastrzębski

Radca prawny

<http://legalnakultura.pl/pl/prawo-w-kulturze/zapytaj-prawnika/blog/1080,wykorzystanie-muzyki-pochodzacej-z-popularnych-serwisow-streamingowych-na-imprezach-zamknietych-bale-wesela>

### **Czy mogę odtworzyć koncert na DVD w kawiarni?**

***Chciałabym, aby w kawiarni odbył się koncert, który zakupię na nośniku DVD. Do kogo mam się zwrócić o pozwolenie udostępniania i czy muszę?***

Rozumiem, że chodzi o odtworzenie w kawiarni koncertu z płyty DVD. W takiej sytuacji należy uzyskać odpowiednie licencje na eksploatację praw autorskich oraz praw pokrewnych od podmiotów uprawnionych.

Zacznijmy od rozważenia, jakie prawa znajdziemy w takim nagraniu. Przede wszystkim będą to oczywiście prawa autorskie do muzyki (kompozycji) oraz do słów piosenek – jeżeli mamy do czynienia z utworem słowno-muzycznym. Po drugie, taka płyta będzie inkorporować prawa pokrewne do artystycznych wykonań tych utworów czyli prawa wokalistów oraz muzyków- instrumentalistów. W końcu, ze względu na to, że koncert jest utrwalony w formie audiowizualnej, z pewnością będziemy mieć do czynienia z prawem pokrewnym do wideogramu. Dodatkowo pojawia się pytanie, czy nagranie koncertu będzie można kwalifikować jako utwór audiowizualny. Ta kwestia może być rozstrzygnięta wyłącznie po przeanalizowaniu nagrania (a najlepiej także sposobu jego wykonania). Zasadniczo prosta rejestracja audiowizualna koncertu nie jest utworem audiowizualnym. Jeżeli jednak dodatkowo koncert taki szczegółowo wyreżyserowano, został dokonany montaż, a całość posiada cechy twórcze na płaszczyźnie audiowizualnej, to możliwe, że pojawią się także prawa autorskie do utworu audiowizualnego. Przykładem takiego specyficznego utworu audiowizualnego są niektóre teledyski zawierające wmontowane elementy nagrania koncertu.

Na wszystkie te prawa należy uzyskać licencję od osób uprawnionych lub za pośrednictwem organizacji zbiorowego zarządzania prawami autorskimi. Najczęściej w przypadku stworzenia takiego DVD wszystkie te prawa nabywa producent (albo uzyskuje przynajmniej licencje w takim zakresie, by móc udzielać sublicencji użytkownikom).

### **Wskazówka praktyczna:**

Jeżeli posiadamy oryginalne DVD z nagraniem koncertu, najłatwiej będzie zwrócić się do producenta DVD (zwykle wytwórni płytowej), która została ujawniona na okładce płyty, z prośbą o informację do kogo zwrócić się o uzyskanie licencji w zakresie, który nas interesuje. Jeżeli podmiot ten posiada całą wiązkę praw, to będzie mógł licencji takiej udzielić sam, a jeżeli nie, to z pewnością skieruje nas do właściwego podmiotu lub podmiotów, ułatwiając uzyskanie licencji.

Emilia Chmielewska

Prawnik

**Traple Konarski Podrecki i Wspólnicy sp.j.**

<http://legalnakultura.pl/pl/prawo-w-kulturze/zapytaj-prawnika/blog/605,odtworzenie-koncertu-na-dvd-w-kawiarni>

**Czy pokaz filmu organizowanego przez grupę studentów mieści się w pojęciu dozwolonego użytku publicznego?**

***Jako grupa studentów organizujemy przegląd filmów. Chcemy "skorzystać" z możliwości, jakie daje nam art. 27 UPAPP i ominąć koszty licencji informując, a jednocześnie zastrzegając, że prezentowane materiały są wykorzystywane w celach dydaktycznych. Czy ten artykuł oraz oświadczenie dot. jego wykorzystania (z zastrzeżeniem) pozwala nam na "reklamę" wśród studentów nie tylko naszego wydziału, ale także informowanie uczniów liceów, klientów (z ukierunkowaniem na studentów) kin studyjnych? Czy korzystanie z wyżej wymienionego art. sprawia, że informowanie o wydarzeniu i zapraszanie uczestników biernych powinno być ograniczone tylko do studentów naszego uniwersytetu?***

Rodzaj dozwolonego użytku określonego w art. 27 ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych dotyczy instytucji naukowych i oświatowych. Przy czym w tym pierwszym przypadku przepis ten dotyczy także osób uczących się – w tym zakresie, w jakim eksploatacja dzieła służy celom dydaktycznym (np. wykorzystanie utworu w celu zaprojektowania strony internetowej na studiach informatycznych). Przy czym stosowanie wyżej wskazanego przepisu może dotyczyć tylko tych jednostek, które nie są nakierowane na osiągnięcie bezpośredniej lub pośredniej korzyści gospodarczej lub handlowej.

Należy również przyjąć, iż utwory są wykorzystywane w celach dydaktycznych, gdy ma to miejsce: w ramach i na potrzeby realizacji programów nauczania, zarówno przez nauczycieli, jak i uczniów; w celu weryfikacji zdobytej wiedzy (np. podczas egzaminów, w pytaniach egzaminacyjnych); podczas zajęć (odtworzenie lub wyświetlenie utworu na lekcji, wykonanie utworu na żywo przez uczniów – zaśpiewanie), jak i w związku z przekazaniem utworu na potrzeby przygotowania zadania domowego. Wykorzystywany utwór powinien pozostawać w bezpośrednim związku z nauczaniem (programem nauczania) konkretnego przedmiotu, a nie służyć tylko celom uzupełnienia ogólnego wykształcenia uczniów uczęszczających do placówki oświatowej. Jako przykład przekroczenia dozwolonego użytku często więc podaje się sytuację, w której dochodzi do wyświetlenia wszystkim uczniom szkoły podstawowej filmu, który właśnie wszedł na ekrany kin, stanowiącego ekranizację lektury obowiązkowej w danej (jednej) klasie.

Tym samym należy przyjąć, że informowanie innych uczniów, innych placówek czy też tym bardziej kin studyjnych w takim przedsięwzięciu może zostać potraktowane jako wykraczające poza cel dydaktyczny, a w związku z tym naruszające majątkowe prawa autorskie do utworu audiowizualnego (filmu) oraz prawa pokrewne producenta do wideogramu, na którym znajduje się egzemplarz tego utworu. Tym samym, przy tak szerokim zasięgu całego przedsięwzięcia należało by uzyskać zgodę twórcy utworu oraz producenta wideogramu, na którym film się znajduje.

Jarosław Jastrzębski

Radca prawny

<http://legalnakultura.pl/pl/prawo-w-kulturze/zapytaj-prawnika/blog/1118,pokaz-filmu-organizowanego-przez-grupe-studentow-a-dozwolony-uzytok-publiczny>

**Czy znalezioną w sieci ilustrację mogę wykorzystać jako logo firmy?**

*Na portalu pinterest znalazłam ilustrację. Bardzo mi się spodobała jako wzór na logo do firmy. Niestety nie znam autora i nie mam możliwości jego odszukania. W jaki sposób mogę wykorzystać ilustrację, aby nie łamać praw autorskich? Jest to niewielki rysunek w formacie jpg; czy narysowanie na nim grafiki wektorowej sprawi, że będę mogła go wykorzystywać publicznie?*

W takiej sytuacji warto zwrócić się do administratora portalu lub użytkownika udostępniającego ilustrację z prośbą o wskazanie autora. Dodatkowo, niekiedy możliwe jest sprawdzenie statusu prawnoautorskiego obrazów w wyszukiwarce Google grafika, gdzie udostępniono opcję sprawdzenia „prawa do użytkowania”.

Zasadniczo, zgoda twórcy na korzystanie z jego utworu jest niezbędna. Wyjątkiem będzie skorzystanie z prawa cytatu, jednak w razie skorzystania z niego, również w granicach możliwości, niezbędne jest oznaczenie źródła i autora przytaczanego fragmentu. Dodatkowo, wymagane jest, aby cytowanie było uzasadnione odpowiednim celem – m.in. nauczania, wyjaśniania, polemiki itp. Sam walor estetyczny nie może przemawiać za dopuszczalnością skorzystania z prawa cytatu z pominięciem obowiązku uzyskania zgody twórcy na korzystanie z utworu.

Agata Duniak

Prawnik

<http://legalnakultura.pl/pl/prawo-w-kulturze/zapytaj-prawnika/szukaj/1653,czy-znaleziona-w-sieci-ilustracje-moge-wykorzystac-jako-logo-firmy>

---

Wszystkie materiały prasowe można pobrać z następującego adresu:

**<http://bit.do/kulturanawidoku>**